# REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE VERGADERINGEN VAN DE ACHTERHOEK RAAD, vastgesteld d.d. 8 april 2019


**Hoofdstuk I** **ALGEMENE BEPALINGEN**

Artikel 1 Begripsomschrijvingen
Artikel 2 De voorzitter
Artikel 3 De griffier

**Hoofdstuk II** **VERGADERINGEN**

**Paragraaf 1** **Tijd van vergaderen en voorbereidingen**

Artikel 4 Tijd en plaats van vergaderen
Artikel 5 Oproep en agenda
Artikel 6 Openbare kennisgeving

**Paragraaf 2** **Orde der vergadering**

Artikel 7 Presentielijst
Artikel 8 Zitplaatsen
Artikel 9 Opening vergadering en quorum
Artikel 10 Geluid- en beeldregistraties
Artikel 11 Verslagen
Artikel 12 Spreekregels
Artikel 13 Volgorde sprekers
Artikel 14 Aantal spreektermijnen
Artikel 15 Handhaving orde en schorsing
Artikel 16 Stemverklaring
Artikel 17 Beslissing

**Paragraaf 3** **Procedures bij stemmingen**

Artikel 18 Stemming over zaken
Artikel 19 Stemming over amendementen en moties
Artikel 20 Stemming over personen

**Hoofdstuk III** **Rechten van leden**

Artikel 21 Vragenhalfuur
Artikel 22 Amendementen
Artikel 23 Moties
Artikel 24 Voorstellen van orde

**Hoofdstuk IV** **Toehoorders en pers**

Artikel 25 Toehoorders en pers
Artikel 26 Maatregelen van orde

**Hoofdstuk V** **Slotbepalingen**

Artikel 27 Uitleg reglement
Artikel 28 Inwerkingtreding

**REGLEMENT VAN ORDE VOOR DE RAADSVERGADERINGEN 2017**

## HOOFDSTUK I - ALGEMENE BEPALINGEN

### Artikel 1 Begripsomschrijvingen

In dit reglement wordt verstaan onder:
- raad: de Achterhoek Raad
- agendacommissie: commissie bestaande uit de voorzitter van de raad en 3 leden van de raad, te benoemen door de raad;
- amendement: voorstel tot wijziging van een aanhangig ontwerpbesluit, naar de vorm geschikt om daarin direct te worden opgenomen;
- sub-amendement: voorstel tot wijziging van een ontwerpverordening of ontwerpbesluit, naar de vorm geschikt om direct te worden opgenomen in het amendement waarop het betrekking heeft;
- motie: korte en gemotiveerde verklaring over een onderwerp waardoor een oordeel, wens of verzoek wordt uitgesproken;
- voorstel van orde: voorstel betreffende de orde van de vergadering;
- stempunten: een lid van de raad heeft stempunten die het stemgewicht van het raadslid bepaalt. Het aantal stempunten is gelijk aan het aantal leden van de fractie van het raadslid in de lokale gemeenteraad.

### Artikel 2 De voorzitter

De voorzitter is belast met:
a. het leiden van de vergadering;
b. het handhaven van de orde;
c. het doen naleven van het reglement van orde;
d. wat dit reglement hem verder opdraagt.

### Artikel 3 De griffier

1. De griffier is in elke vergadering van de raad aanwezig.
2. Hij kan, indien hij daartoe door de voorzitter wordt uitgenodigd, aan de beraadslagingen als bedoeld in dit reglement deelnemen.

## HOOFDSTUK II – VERGADERINGEN

### Paragraaf 1 - Tijd van vergaderen; voorbereidingen

### Artikel 4 Tijd en plaats van vergaderen

1. De vergaderingen vinden in de regel plaats op maandag en vangen aan om 19.30 uur.
2. De voorzitter kan in bijzondere gevallen na overleg met de agendacommissie een andere dag of een ander aanvangsuur bepalen of een andere vergaderplaats aanwijzen.

### Artikel 5 Oproep en agenda

1. De agendacommissie stelt de voorlopige agenda van de raad vast
2. Ieder lid van de Achterhoek Raad kan punten voor de agenda aanleveren bij de agendacommissie.
3. De voorzitter zendt - spoedeisende vergaderingen uitgezonderd - zoveel mogelijk eenentwintig dagen voor een vergadering de leden de agenda, onder vermelding van de dag, tijd en plaats van de vergadering, alsmede de voorstellen.
4. De agenda vermeldt de onderwerpen die in de vergadering behandeld worden in de volgorde waarin deze aan de orde worden gesteld.

5. Aan het begin van de vergadering stelt de raad de agenda vast.
6. De raad kan bij het vaststellen van de agenda besluiten op voorstel van een lid van de raad of de voorzitter, onderwerpen die niet in de oproepingsbrief zijn vermeld, aan de agenda toe te voegen.
7. Wanneer de raad een onderwerp onvoldoende voor de openbare beraadslaging voorbereid acht, kan hij besluiten tot terugzending naar de Achterhoek Board om nadere inlichtingen of om advies.

**Artikel 6 Openbare kennisgeving**

1. De vergadering en de daarbij behorende stukken worden door aankondiging op de website van de regio Achterhoek ter openbare kennis gebracht.
2. De openbare kennisgeving vermeldt de datum, de aanvangstijd en plaats van de vergadering.

**Paragraaf 2 - Orde der vergadering**

**Artikel 7 Presentielijst**

Ieder ter vergadering komend lid tekent onmiddellijk na aankomst in de vergaderzaal de presentielijst. Aan het einde van elke vergadering wordt die lijst door de voorzitter en de griffier door ondertekening vastgesteld.

**Artikel 8 Zitplaatsen**

1. De voorzitter, de leden en de griffier, alsmede de Achterhoek Board hebben een vaste zitplaats, door de voorzitter van de raad aangewezen.

**Artikel 9 Opening vergadering en quorum**

1. Voor de vergadering van de raad is vereist dat een zodanig aantal leden aanwezig is dat meer dan de helft van het totaal aantal stempunten vertegenwoordigd is.
2. De voorzitter opent de vergadering op het vastgestelde uur, indien het vereiste aantal leden blijkens de presentielijst aanwezig is.

**Artikel 10 Geluid- en beeldregistraties**

Degenen die in de vergaderzaal tijdens de raadsvergadering geluid- en/of beeldregistraties willen maken, doen hiervan mededeling aan de voorzitter en gedragen zich naar zijn aanwijzingen.

**Artikel 11 Verslagen**

1. Van de raadsvergaderingen wordt een videoverslag gemaakt en er wordt een beknopt verslag opgesteld.
2. Het concept van het beknopte verslag van de voorgaande vergadering wordt binnen twee weken na de vergadering aan de leden van de raad en Achterhoek Board toegezonden
3. Bij het begin van de eerstvolgende vergadering wordt het beknopte verslag vastgesteld.
4. De leden van de raad en de Achterhoek Board hebben het recht een voorstel tot verandering van het beknopte verslag aan de raad te doen, indien dat verslag onjuistheden zou bevatten of niet duidelijk weergeeft wat besloten is.

5. Het beknopte verslag moet inhouden:
   a. de namen van de voorzitter, de griffier en de ter vergadering aanwezige leden van de raad en Achterhoek Board
   b. een vermelding van besluiten, toezeggingen en afspraken die aan de orde zijn geweest, met inbegrip van moties en amendementen;
   c. de uitslag van elke stemming.
6. Het beknopte verslag wordt opgesteld onder de verantwoordelijkheid van de griffier.
7. Het beknopte verslag wordt door de voorzitter en de griffier ondertekend.

**Artikel 12 Spreekregels**

De leden spreken vanaf de spreekplaats en richten zich tot de voorzitter.

**Artikel 13 Volgorde sprekers**

1. Een lid voert slechts het woord na het aan de voorzitter gevraagd en van hem verkregen te hebben.
2. De voorzitter verleent zoveel mogelijk het woord in de volgorde waarin het is gevraagd.
3. De volgorde kan worden aangepast, wanneer een lid het woord vraagt over een persoonlijk feit of om een voorstel van orde in te dienen.

**Artikel 14 Aantal spreektermijnen**

1. De beraadslaging over een voorstel of onderwerp geschiedt in ten hoogste twee termijnen, tenzij de raad anders beslist.
2. Elke spreektermijn wordt door de voorzitter afgesloten.
3. Een lid mag in een termijn niet meer dan eenmaal het woord voeren over hetzelfde onderwerp of voorstel.
4. Het bepaalde in het derde lid is niet van toepassing op het lid dat een (sub-)amendement of een motie heeft ingediend, wat betreft dat amendement of die motie.
5. Bij het bepalen hoeveel malen een lid over hetzelfde onderwerp of voorstel het woord heeft gevoerd, wordt niet meegerekend het spreken over een persoonlijk feit of over een voorstel van orde.

**Artikel 15 Handhaving orde en schorsing**

1. Een spreker mag in zijn rede niet worden gestoord, tenzij de voorzitter het nodig oordeelt hem aan het opvolgen van dit reglement te herinneren. Interrupties zijn toegestaan, tenzij de voorzitter beslist dat een spreker zijn betoog zonder verdere interrupties zal afronden.
2. Indien een lid zich beledigende of onbetamelijke uitdrukkingen veroorlooft, afwijkt van het onderwerp in behandeling, een spreker herhaaldelijk interrumpeert, dan wel anderszins de orde verstoort, wordt hij door de voorzitter tot de orde geroepen. Indien het betrokken lid hieraan geen gevolg geeft, kan de voorzitter hem gedurende de vergadering waarin dit plaatsheeft, over het aanhangige onderwerp het woord ontzeggen.
3. De voorzitter kan ter handhaving van de orde de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen en, indien na de heropening de orde opnieuw wordt verstoord, de vergadering sluiten.

**Artikel 16 Stemverklaring**

Na het sluiten van de beraadslaging en voordat de raad tot stemming overgaat, heeft ieder lid het recht zijn uit te brengen stem kort te motiveren.

**Artikel 17 Beslissing**

Na de beraadslaging en beslissing over de eventuele amendementen wordt over het voorstel in zijn geheel, zoals het dan luidt, een eindbeslissing genomen.

**Paragraaf 3 - Procedures bij stemmingen**

**Artikel 18 Stemming over zaken**

1. Nadat de beraadslaging is gesloten of indien niemand het woord verlangt, brengt de voorzitter het voorstel tot besluitvorming.
2. De voorzitter vraagt of stemming wordt verlangd. Indien stemming wordt verlangd, volgt hoofdelijke stemming.
3. Indien geen stemming wordt gevraagd en ook de voorzitter dit niet verlangt, stelt de voorzitter vast dat het voorstel is aangenomen.
4. In de vergadering aanwezige leden kunnen aantekening in de notulen vragen dat zij geacht willen worden te hebben tegengestemd of zich van stemming te hebben onthouden.
5. De voorzitter roept de leden op door hun partijnaam en gemeente te noemen om hun stem uit te brengen, beginnend bij partijnaam en gemeente die hij daarvoor bij loting heeft aangewezen, en daarna de daarop volgende partijnaam en gemeente op de presentielijst.
6. De leden brengen hun stem uit door het woord "vóór" of "tegen" uit te spreken, zonder enige toevoeging of door aan te geven dat ze zich onthouden van stemming;
7. Heeft een lid zich bij het uitbrengen van zijn stem vergist, dan kan hij deze vergissing nog herstellen voordat het volgende lid gestemd heeft.
   Bemerkt het lid zijn vergissing pas later, dan kan hij nadat de voorzitter de uitslag van de stemming bekend heeft gemaakt, wel aantekening vragen dat hij zich heeft vergist. In de uitslag van de stemming brengt dit echter geen verandering.
8. De voorzitter deelt de uitslag, met inachtneming van het aantal stempunten per lid, na afloop van de stemming mee, met vermelding van het aantal voor en tegen uitgebrachte stemmen en het aantal onthoudingen. Hij doet daarbij tevens mededeling van het genomen besluit.

**Artikel 19 Stemming over amendementen en moties**

1. Indien een amendement op een aanhangig voorstel is ingediend, wordt eerst over dat amendement gestemd.
2. Indien op een amendement een sub-amendement is ingediend, wordt eerst over het sub-amendement gestemd en vervolgens over het amendement.
3. Indien twee of meer amendementen of sub-amendementen op een aanhangig voorstel zijn ingediend, bepaalt de voorzitter de volgorde waarin hierover zal worden gestemd. Daarbij geldt de regel dat het meest verstrekkende amendement of sub-amendement het eerst in stemming wordt gebracht.
4. Indien aangaande een aanhangig voorstel een motie is ingediend, wordt eerst over het voorstel gestemd en vervolgens over de motie. De raad kan besluiten van deze volgorde af te wijken.

**Artikel 20 Stemming over personen**

1. Wanneer een stemming over personen moet plaatshebben, benoemt de voorzitter vijf leden tot stembureau die uit hun midden een voorzitter kiezen.
2. Het stembureau onderzoekt of het aantal ingeleverde stembriefjes gelijk is aan het aantal leden dat de presentielijst heeft getekend. Wanneer de aantallen niet gelijk zijn, beslist de raad of er een herstemming moet plaatsvinden.

3. Indien een lid zich onthoudt van stemming, levert hij een niet ingevuld stembriefje in.
4. In geval van twijfel over de inhoud van een stembriefje beslist de raad, op voorstel van de voorzitter van het stembureau.
5. De voorzitter stelt in overeenstemming met het stembureau de uitslag, met inachtneming van het aantal stempunten per lid, van de stemming vast.
6. Onder de zorg van de griffier worden de stembriefjes onmiddellijk na vaststelling van de uitslag vernietigd.

## HOOFDSTUK III - RECHTEN VAN LEDEN

### Artikel 21 Vragenhalfuur

1. Indien een lid van oordeel is dat de Achterhoek Board over een onderwerp dat niet op de agenda voorkomt aan de raad inlichtingen dient te verstrekken, dient deze bij de voorzitter vragen voor het vragenhalfuur in.
2. Een lid dient tenminste 2 werkdagen voor aanvang van de vergadering schriftelijk het onderwerp waarover men vragen wil stellen maar bij voorkeur ook de vragen in te dienen.
3. De voorzitter brengt de vooraf ingediende vragen zo spoedig mogelijk ter kennis van de Achterhoek Board
4. De vragensteller, de overige leden van de raad en een lid van de Achterhoek Board voeren niet meer dan tweemaal het woord, tenzij de raad hen hiertoe verlof geeft.

### Artikel 22 Amendementen

1. Ieder lid dat in de vergadering aanwezig is, is bevoegd tijdens de beraadslagingen wijzigingen voor te stellen op het voorgestelde besluit (amendement). Ook kan hij voorstellen, het voorgestelde besluit in een of meer onderdelen te splitsen, waarover afzonderlijke besluitvorming zal plaatsvinden.
2. Ieder lid dat in de vergadering aanwezig is, is bevoegd op het amendement dat door een lid is ingediend, een wijziging voor te stellen (sub-amendement).
3. Elk (sub-)amendement en elk voorstel moet schriftelijk bij de voorzitter worden ingediend, tenzij de voorzitter - met het oog op het eenvoudige karakter van het voorgestelde - oordeelt dat met een mondelinge indiening kan worden volstaan.
4. Een (sub-)amendement dient zodanig te zijn geformuleerd dat de tekst ervan geschikt is om in het ontwerpbesluit te worden verwerkt.

### Artikel 23 Moties

1. Ieder lid kan ter vergadering een motie indienen.
2. De behandeling van een motie over een aanhangig onderwerp vindt tegelijk met de beraadslaging daarover plaats.
3. De behandeling van een motie over een niet op de agenda opgenomen onderwerp vindt plaats nadat alle op de agenda voorkomende onderwerpen zijn behandeld.

### Artikel 24 Voorstellen van orde

1. De voorzitter en ieder lid kunnen tijdens de vergadering mondeling een voorstel van orde doen, dat kort wordt toegelicht.
2. Een voorstel van orde kan uitsluitend de orde van de vergadering betreffen.
3. Over een voorstel van orde beslist de raad terstond.

## HOOFDSTUK IV - TOEHOORDERS EN PERS

### Artikel 25 Toehoorders en pers

1. De toehoorders en vertegenwoordigers van de pers kunnen uitsluitend op de voor hen bestemde plaatsen openbare vergaderingen bijwonen.
2. Het geven van tekenen van goed- of afkeuring of het op andere wijze verstoren van de orde is verboden.

### Artikel 26 Maatregelen van orde

1. Indien de voorzitter dit nodig oordeelt, kan hij de vergadering voor een door hem te bepalen tijd schorsen ter handhaving van de orde op de publieke tribune.
2. In de vergaderzaal, met inbegrip van de publieke tribune, is tijdens de vergadering gebruik van moderne communicatiemiddelen die inbreuk kunnen maken op de orde van de vergadering, zonder toestemming van de voorzitter niet toegestaan.

## HOOFDSTUK V - SLOTBEPALINGEN

### Artikel 27 Uitleg reglement

In de gevallen waarin dit reglement niet voorziet of bij twijfel omtrent de toepassing van het reglement, beslist de raad op voorstel van de voorzitter.

### Artikel 28 Inwerkingtreding

1. Dit reglement wordt aangehaald als Reglement van orde van de Achterhoek Raad 2019.
2. Het treedt in werking onmiddellijk na vaststelling.

Aldus vastgesteld door de raad in zijn vergadering van 8 april 2019

| | |
|---|---|
| griffier | voorzitter |
| mevrouw B. Kortes | de heer M. Boumans |